

Stop met het tellen van A'tjes en B'tjes

Zoetermeer en CROW organiseren symposium over effectgericht beheer

We zijn het misschien bijna vergeten, maar besteksvormen als frequentie- en beeldbestekken zijn ooit in het leven geroepen omdat dit de efficiëntste manier leek om de openbare ruimte te beheren, niet omdat gemeentes het leuk vinden om A'tjes en B'tjes te tellen. De gemeente Zoetermeer heeft voor een aantal wijken een aanbesteding uitgeschreven die niet langer uitgaat van een technisch georiënteerd beeldbestek, maar van het effect op de burger. Rondom dit thema organiseert de gemeente samen met CROW een praktijkmiddag.

Auteur: Hein van Iersel

De kortste samenvatting van een effectbestek is misschien wel: de aannemer als frontoffice voor de gemeente. De gemeente neemt nog nadrukkelijker de rol van regisseur op zich en controleert alleen nog op hoofdlijnen het werk van de aannemer, en verder veel meer het effect daarvan op burgers en de stedelijke omgeving. Dat kan gaan om tevredenheid of veiligheid, maar ook om diversiteit en participatie. Het is aan de politiek om in te vullen welke aspecten zij belangrijk vinden.

Ton Lesscher, adviseur beheer bij Antea Group, adviseur voor de gemeente Zoetermeer en een van de sprekers tijdens het symposium: 'Ik sprak pas geleden met iemand die veertig jaar bij een aannemer had gewerkt in het beheer. Hij kon mij precies vertellen hoe het vak zich in die veertig jaar had ontwikkeld. Veertig jaar geleden werd hem gewoon gezegd wat hij moest doen. Later werden dat uitgebreide Imag-normen en weer later frequentiebestekken en beeldbestekken. De nieuwste ontwikkeling, om nog beter bij te dragen aan de wensen en behoeften van de gebruiker van de openbare ruimte is de opkomst van effect gestuurd beleid en - onderhoud en daarmee effectbestekken. Hiermee wordt op dit moment druk geëxperimenteerd in verschillende gemeentes zoals Tilburg, Dordrecht, Stichtse Vecht en dus ook in Zoetermeer.'

Lesscher: 'Wat we met effectbestekken doen is, is eigenlijk de zaak omdraaien Niet *bottom-up*, maar *top-down*. Waarbij het coalitieakkoord altijd fungeert als basis. Bij frequentie- en beeldbestekken kijk je als gemeente en aannemer samen nog heel erg vanuit de techniek naar de openbare ruimte. Bij een effectbestek doe je dat niet. Daar kijk je als gemeente en aannemer naar het effect op de burger. De aannemer bepaalt uiteraard nog wel zelf de techniek, maar de gemeente dus niet meer.' Peter de Visser, hoofd van de afdeling Stadsbeheer van Zoetermeer: 'Ik was vorig jaar bij de CROW Praktijkmiddag Beeldkwaliteit. Ik heb toen op tafel gegooid dat ik ervan uitging dat dit de laatste praktijkmiddag over beeldbestekken zou zijn en dat een volgende keer het effectbestek onder de loep zou worden genomen. Dat heb ik geweten. Op 6 juni organiseren wij met het CROW de praktijkmiddag beeldkwaliteit in Zoetermeer waarbij vooral uitgegaan wordt van onze eigen ervaringen met het onderwerp.'

Arie Cees de Jong, manager Stadsbeheer van de gemeente Zoetermeer: 'Wij zijn eigenlijk al sinds 2000 bezig met het ontwikkelen van nieuwe vormen van aanbesteden en het is duidelijk dat het deze kant op gaat. Uiteindelijk gaat het niet om het behalen van een A of een B, maar om bepaalde maatschappelijk effecten zoals leefbaarheid, duurzaamheid, betrokkenheid, arbeidsparticipatie.' Een interessante uitdaging hierbij is: hoe kun je dit

PRAKTIJKMIDDAG BEELDKWALITEIT VAN BEELDGERICHT NAAR EFFECTGERICHT BEHEER!

Locatie: Restaurant Hotel de Sniep.
Broekwegschouw 209-211, 2726 LC
Zoetermeer

Datum: dinsdag 6 juni 2017, 13.00 - 16.30 uur,
inloop met lunch vanaf 12.00 uur

De gemeente Zoetermeer is dit jaar gastgemeente voor de praktijkmiddag. Hier werken al jaren met beeldkwaliteit, maar ziet men ook de beperkingen. Mede daarom heeft deze gemeente in 2016 het effectbestek op de markt gezet. De ervaring van Zoetermeer, maar ook van andere gemeentes, is onderwerp van de praktijkmiddag.

meten? Bij een beeldbestek zorgt dat in de praktijk al voor de nodige problemen; bij effectgericht beheer is dat nog lastiger. Zoetermeer heeft met opdrachtnemer Bam een lange lijst opgesteld van 'kritische prestatie-indicatoren' (KPI's). In één dashboard, zichtbaar voor zowel Bam als de gemeente wordt het resultaat en verloop van de KPI's getoond. Bam is als bouwer voor veel mensen in de groene sector misschien een wat verwar-

Harro Verhoeve

Arie Cees de Jong

3 min. leestijd

FORUM

Peter de Visser

rende naam, maar Bam Infra heeft bijvoorbeeld ook voor de gemeente Tilburg en de provincies Noord- en Zuid-Holland vergelijkbare opdrachten aangenomen. Bam Infra presenteert zich hierbij nadrukkelijk als assetmanager en probeert in die rol opdrachtgevers te helpen groeien naar een regieorganisatie, die het beheer en onderhoud

van haar assets uitbesteedt aan een professionele partner. Het verhaal van Bam op de praktijkmiddag zal zich vooral richten op het feit dat de keten opdrachtgever/opdrachtnemer steeds diffuser aan het worden is. Dat vraagt om heel andere contract- en samenwerkingsvormen. Vormen die niet zijn gericht op toezicht en verrekening, maar met

ruimte voor de opdrachtnemer om zijn visie in te brengen en zijn organisatie optimaal in te zetten. Hoek Hoveniers is de tweede aannemer die voor Zoetermeer een aantal wijken in onderhoud heeft en tijdens de praktijkmiddag aan het woord komt. In vergelijking met het grootste bouwbedrijf van Nederland Bam is Hoek wel een traditionele groenaannemer, maar wel een groenvoorziener die voorop wil lopen in het toepassen van nieuwe innovatieve besteksvormen. Het beeldbestek is voor hen altijd leidend geweest, maar directeur André Hoek ziet steeds duidelijker de beperkingen van deze besteksvorm: 'Worden we gelukkig van het elkaar bestoken met foto's van mogelijke afwijkingen? Hoe ga je om met afwijkingen, areaal dat niet op orde is, weersinvloeden etc.? En wat gebeurt er als opgelegde boetes de samenwerking in de weg komen te zitten?'

Be social

Scan of ga naar:

www.Stad+Groen.nl/artikel.asp?id=41-6667

Ton Lesscher

Ivo Stienstra